ו א מיי׳ פי״ב מהלכות פרה ה א מיי פיייב מהנכות פרה הלכה ו: ה מיי' פיייכ מהלכות כלים

וו ב מיי פייל מהלכות לנים הלכה יג: מ ג מיי' פיייו מהלכות כלים

הלכה ה:

מח:

מה ביז זו למגופת חבית א"ל רבא זה חיבור

וזה אינו חיבור רמי ליה ר' ירמיה לרבי זירא

יתנן יאשלל של כובסין ושלשלת של מפתחוי י

והבגד שהוא תפור בכלאים חיבור לטומאה

עד שיתחיל להתיר אלמא שלא בשעת

מלאכה נמי חיבור ורמינהו מקקל שעשה 6

יד לקורדום חיבור למומאה בשעת מלאכה

בשעת מלאכה אין שלא בשעת מלאכה לא

א"ל התם שלא בשעת מלאכה אדם עשוי

לזורקו לבין העצים הכא שלא בשעת

מלאכה נמי ניחא ליה דאי מיטנפו הדר

מחוור להו בסורא מתנו לה להא שמעתא

משמיה דרב חסדא בפומבדיתא מתנו משמי'

דרב כהנא ואמרי לה משמיה דרבא מאן

תנא הא מלתא דאמור רבנן כל המחובר

לו הרי הוא כמוהו א"ר יהודה אמר רב ר"מ

היא דתנן סגבית הפך ובית התבלין ובית

הנר שבכירה מטמאין במגע ואין מטמאין

באויר דברי ר' מאיר ור"ש ממחר בשלמא

לר"ש קסבר לאו ככירה דמו אלא לר' מאיר

אי ככירה דמו אפילו באויר גמי ליממו אי

לאו ככירה דמו אפילו במגע נמי לא ליממו

לעולם לאו ככירה דמו ורבגן הוא דגזרו

בהו אי גזרו בהו אפילו באויר נמי ליממו

עבדו בהו רבנן היכרא כי היכי דלא אתי∘

למשרף עליה תרומה וקדשים יתנו רבנן

ימספורת של פרקים ואיזמל של רהימני

חיבור למומאה ואין חיבור להזאה מה נפשך

אי חיבור הוא אפילו להזאה נמי אי לאו

חיבור הוא אפילו למומאה גמי לא אמר

רבא דבר תורה בשעת מלאכה חיבור בין

למומאה בין להזאה ושלא בשעת מלאכה

אינו חיבור לא למומאה ולא להזאה

 מ"ו ע"ש],
 [עוקלין פ"ב מ"ו ע"ש],
 [ג" הערוך בערך שלל תכן
 שלל הסובסין והבגד שהוא
 תפור בכלאים חיבור לטומאה וכו׳ן, ג) כלים פ״כ מ״ג, ד) כלים פ"ה מ"ג, ה) לקמן לו כנים שיים תו איש שיים הן נמ: [שתי ברייתות הן בתוספתא דכלים ב״ת פ״ג], מרכיביר תוכשיי בשט"א

גליון הש"ם

גם' עברו בהו רבגן היכרא. לעיל דף טו ע"א נדה דף לד ע״ל: תום' ד״ה אי חיבור ובו' וצריבים זה לזה בשטת ובו וצו בי ווז לווז בשעות מלאכה. עי' בילה דף כג ע"ב תוס' ד"ָה משום שלשה כלים:

לעזי רש"י

בשט"א (במסוה"ש). הכלבה (תפירה גסה). פליינ"א. מקצועה.

רב נסים גאוו

, אי ככירה דמו אפילו באויר נמי ליטמו. עיקר באריו נבה ליטנה. פיקו דילה משתכח בתורת כהנים וכל כלי חרש אשר יפול מהם אל תוכו, מתוכו הוא מיטמא ואינו מטמא מאחוריו כו'. יכול אף הכלים יהו מיטמאין באויר כלי חרש, תלמוד לומר [האוכל] אוכלין מיטמאין באויר כלי חרס ואין הכלים מיטמאין באויר כלי חרכים מיטנארן בארי כלי חרס. ובפרק ב' מן מסכת כלים שנינו כלי חרס וכלי נתר טומאתן שוה ומטמאין באויר, ותמצא בפרק יציאות השבת ודף מוז. והמשנה והתוספ׳ מליאה מענין זה. ובתלמוד בפרק ראשון מן שחיטת חולין בכל הכלים טמא בכלי חרס, ובברייתא גרסינן ת"ר אויר . כלי חרס טמא וגבו טהור.

רבינו חננאל

מפני שהוא מחובר בכגד. מפני שהוא מחובו בבגו, אבל מגופת החבית שאינה מן החבית עצמה מותר מן החבית עצמה מותר לפתחה בשבת. רמי ליה ר' ירמיה לר"ז שלל הכובסין כו׳ עד המקל שעשאו יד לקורדום כו׳. פירוש הכובסין שוללין יריעות זו עם זו כדי שיהו נוחין לכביסה ואינה תפירה אלא שלילה, מלשון (מ״ק כב:) על המתים כולן שולל על המתים כולן שולל
לאחר שבעה. ומשני ליה
ר' זירא מקל שעשאו יד
לקורדום כיון שמשלים
מלאכתו זורק אותו מקל
לבין העצים, אבל שלל של כובסין אע"פ ששלמה כביסתן רוצה בשלילותן שמא יטנפו יחזור ויחוורום. מאן תנא כל המחובר לו . הרי הוא כמוהו אמר רב ר"מ היא. ונדחה ופשוטה היא. ת"ר מספורת של פרקין, פי׳ שמתפרק זה מזה, וכן באיזמל של רהיטני, חיבור לטומאה ואם נטמא אחד נטמא ראם נסכוא אורו נסכוא האחר, ואינו חיבור להזאה. פרשה רבא דבר תורה פרשה רבא דבר תורה בשעת מלאכה, כלומר בשעה שגוזז בהן חיבור הן לטומאה ולהזאה, שלא . בשעת מלאכה אינן חיבור

מה בין זו למגופת חבית. דתניא בפרק חבית שנשברה (לקמן דף קמו.) מביא אדם חבית ומתיז את ראשה בסייף ומניחה לפני האורחים: מגופה אינה מן החבית עלמו ואע"פ שלבוקה בו אינו חשוב חיבור שהרי לינטל עומדת אבל הבגד כשנארג כולו חבור: שלל של כובסים.

דרכם לשלול הבגדים זה עם זה הטנים עם הגדולים כדי שלא יאבדוי ובגד שתפרו בכלחים. והן שתי חתיכות של בגד למר שתפרו בחוט של פשתן דודאי סופו ליקרע ולהפרד זה מזה משום איסור כלאים וכן שלל של כובסין סופן להפרד אפ״ה חיבור לטומאה ואם נטמא זה נטמא זה: עד שיתחיל להתיר. דמעשה מוליא מיד מעשה וכיון שהתחיל להתיר גלי על ידי מעשה דלחו חד בגד הוח: שלח בשעת מלחכה. כגון שלל של כובסין שלא הוצרך לשוללו אלא משום שעת כיבות ואפילו הכי חשיב ליה חיבור אחר כיבוס: מהל. של עלים בעלמא: שעשחו יד לקורדום. שלח קבעו לתוכו: חיבור בשעת מלחכה. ואע"פ דבאנפי נפשיה פשוטי כלי עד לא מהבלי טומאה הכא בית יד הוא ונתרבו ידות לכל תורת כלי או האוכל בפ׳ העור והרוטב (חולין קיח.): לזורקו. למקל ומלניע הקורדום לבדו: ניחא להו. שיהו שלולין: דאי מיטנפי הדר מחוור להו. ע"י השלל הוה: להא שמעתין. דלקמיה מאן תנא להא כו": כל המחובר לו. כגון שלל של כובסין דאמרן לעיל חיבור ונטמא אף זה שלא נגעה בו הטומאה. ואי לאו לחיבור הוא הוי טהור ואע"ג דנגע בהאי דאין כלי מקבל טומאה אלא מאב הטומאה: בים הפך ובים התבלין ובית הנר שבלירה. כירה זו מיטלטלת היא ומחוברין לה כלי חרס קטנים. בית הפך שמושיבין בתוכו שמן להפשיר: מטמחין במגע. חם נפלה טומאה באוירן או לאויר הכירה ונגעה הטומאה לשולי הכירה נטמאו גם אלו או נגעה טומאה לשוליהם של אלו נטמאת הכירה: ואין

וגזרו מטמאין. בטומאת הכירה כלומר בטומאת האויר שאם נפל שרץ באויר הכירה ולא נגעה הטומאה בדופניה היא טמאה דכלי חרס מטמא באויר והן טהורין שאינן חיבור לה אלא לענין מגע כדמפרש טעמא לקמיה: ור' שמעון מטהר. במגע את מי שלא נגעה בו הטומאה דכל חד כלי באנפי נפשיה הוא. אלמא לרבי מאיר חיבור ופליגי עליה: אפי׳ באויר ליטמו. מחמת כירה אם נטמאת כירה מאוירה בלא נגיעה: דגורו בהו. דליהוו חיבור מדרבנן: עבוד בהו רבנן היכרא. דלא עבדו להו ככירה ממש ליטמא באויר כי היכי דלידעו שחיבור מדבריהם ולא לשרוף על טומאתן תרומה וקדשים: איומל של רהיטני. פליינ"א שממחקים בה את התריסין ונותנין הברזל לתוך דפוס של עץ המתוקן לו ולאחר מלאכתו נוטלו הימנו: **חיבור לטומאה.** נטמא זה טמא זה: **ואין חיבור להואה**. ולריך להזות על שניהם:

ונזכו אריכים זה לזה ולהכי מדמה לה לבית הפך ולבית החבלין שכל אחד הוא תשמיש בפני עצמו ולהכי אינו חיבור להזאה כיון דמדאורייתא אינו חיבור™ אבל מספורת של פרקים™ פשיטא ליה דבשעת מלאכה הוי חיבור דבר תורה כיון שמשמשין שניהם משמיש א′ ®ולריכים זה לוה בשעת מלאכה™ מה שאין כן בשלל של כובסים שאין תשמיש בגד זה לריך לזה כלל והא דפריך אי לאו חיבור הוא אפילו לטומאה נמי לא לאו דוקא ועיקר קושיתו הוא דאמאי אינו חיבור להזאה^{יח} ורשב״א מפרש דגבי שלל של כובסין אתי ליה שפיר אע״ג דאינו חיבור להזאה משום דלא הוי חיבור מן התורה גזרו רבנן שיהא חיבור לטומאה כיון שכל בגד טמא בפני עלמו מן התורה אבל גבי מספורת פריך שפיר אי לאו חיבור הוא מדאורייתא אם כן אמאי גזרו חכמים טומאה כלל דהא כל פרק בפני עצמו טהור מדאורייתא לרבנן דתנן במס׳ כלים בפי״ג (מ״א) מספורת שנחלקה לשנים רבי יהודה מטמא וחכמים מטהרים אף על גב דאיכא למימר דהתם מיירי כשאינה של פרקים ולפי זה הא דאמר השחור והזוג של מספרים אף על פי שנחלקו טמאים אתי כרבי יהודה ודוחק והא דאמר דגורו על הואה שבשעת מלאכה משום הואה שלא בשעת מלאכה אף על גב דשלא בשעת מלאכה טהור גמור הוא ואין לריך הואה כלל מ"מ כשחוזרים ועושים בו מלאכה חוזר לטומאחו ישנה והחמירו חכמים בטומאה ישנה שלא תועיל לו הואה שלא בשעת מלאכה כיון שאינו חיבור דבר תורה וגזרו על הואה שבשעת מלאכה אטו הואה שלא בשעת מלאכה. רשב"א: דבר תורה בשעת מלאבה חיבור. תימה מאי שנא ממוכני דאמר (לשיל דף מד:) בזמן שהיא נשמטת דאינו חיבור ולריך לחלק:

ובי מה בין זה למגופת חבית. פי׳ בקונטרס דתניא לקמן בפרק חבית (דף קמו. ושם) רשב"ג אומר מתיזה בסייף ומניחה לפני האורחין ואין נראה לר"י דא"כ מאי משני זה חיבור וזה אינו חיבור התם נמי חיבור הוא דרשב"ג שרי להתיז אפילו גוף החבית עם

> המנופה כדמוכת החם דבטו מיניה מרב ששת מהו למיברז חביתה בבורטיא כו׳ אמר להו לפתחא קא מכוין ואסור ופריך מהא דשרי רשב"ג להתיז ראשה בסייף ומשני התם ודאי לעין יפה קא מכוין אבל הכאא אי לעין יפה קא מכוין ליפתחיה מיפתח והא דאסר למיברו חביתא היינו בגוף החבית דחביתה חבית גופה משמעב ועוד דמגופה שרי דתנן במתני׳ אין נוקבין מגופה של חבית דברי רבי יהודה וחכמים מתירין ג משמע דשרי רשב"ג אפי׳ בגוף החבית דלעין יפה קא מיכוין והכי הוה ליה לשנויי בשמעתין הכחד לפתחה מכוין התם לעין יפה מכוין ופיר"ת וכי מה בין זה לנקיבת מגופת חבית דתנן בפ׳ חבית (גם זה שם) אין נוקבין מגופת חבית דברי ר' יהודה וחכמים מתיריוה וא"ת [התס] לכ"ע לא מיחייב חטאת כדאמר התם בגמ' דבר תורה כל פתח שאינו עשוי להכנים ולהוליא אינו פתח אבל הכא פתח בית הצואר עשוי הוא להכנים ולהוליא ואם כן מאי קשיא ליה ויש לומר דהכי פריך כיון דמחייבת חטחת בפותח בית הצוחרי משום דעשוי להכנים ולהוציה א"כ נמי גבי מגופה אם עשוי להכנים ולהוליא היה חייב חטאת הלכך השתח נמי שחינו עשוי אלח להוליח היה לאסור מדרבנן ומשני זה חיבורי וזה אינו חיבור שהמגופה אינה מן החבית ואפילו אם היה עשוי נקב שבמגופה להכנים ולהוליא לא היה

חייב חטאת הלכך שרו רבנן ש: חיבור עד שיתחיל להתיר. המי חיבור היינו לטומאה ולא להואה כדתנן במסכת פרה (פי"ב מ"ט) וא"ת ואמאי לא מייתי מתני׳

דמסכת פרה וי"ל משום דלא קתני בה עד שיתחיל להתיר ולא הוה מלי לאוכוחי מינה דשלא בשעת מלאכה נמי חיבור': אמר רב יהודה אמר רב רבי מאיר היא. אההיא דשלל של כובסים קאי וכן פירש בקונטרס דבההוא דמקל שמא אפי׳ רבי שמעון מודה דכיון שלריך הקרדום למקל הוי חיבור'א: עבדן רבגן היברא בו׳. יבוגבי שלל של כובסין איכא נמי היכרא מה שאינו חיבור להזאה והכא גבי כירה לא שייך הך

סיכרא דלית ביה הואה^{יג}: אי חיבור הוא אפי' להואה נמי בו'. קשה לר"י דבשלל של כובסין נמי תקשה לן הכי אי חיבור הוא אפילו להואה נמי אי לאו חיבור הוא לטומאה נמי לא"ד ורבא נמי דקאמר דבר תורה בשעת מלאכה חיבור בין לטומאה בין להזאה אמאי לא קאמר דבין בשעת מלאכה בין שלא בשעת מלאכה גזרו בה רבנן טומאה כי ההיא דשלל של כובסין ותירץ ר"י דשלל של כובסין ודאי לא הוי חיבור אלא מדרבנן אפילו בשעת מלאכה שאינם

ד מיי׳ פי״ב מהלכות פרה הלכה ד:

הגהות הב"ח (ל) גם' מקל שעשאו יד: מוסף רש"י מספורת של פרקים. ששני מספורת של פרקים. טעלי סכינים עלה מתפרדים (לקמן נח:). ואיזמל של רהיטני. פלינה על אומנים תריסים, פניגה של חוונים החיקים, שנותנים האימול למוך בין שנותנים האימול למוך בין ולאחר מלאסכתו נוטלו ומלגיעו (וווים). ושלא בשעת מלאכה. מאודיל ואין לכיכין להיות מחוברין האין להיומר מחוברין האין להוומר מחוברין האין המושברים האימון המושבר האימון האימו ואין חיבור ואע״פ שמחוברין, דע״כ שלא בשעת מלאכה דומיא דשעת מלאכה קאמר, דומים דשעת מנסכה קסמר, ובשעת מלאכה מחוברין הן, וגזרו לחומרא על הטומאה דליהוי חיבור ועל הזאה דלא ליהוי חיבור, ומשום הכי קתני חיבור לטומאה לעולם ואין מיבור להואה לעולם (שם). מוסף תוספות חביתא

א. לפיתחא קא מכוין. רשמעינן מינה דמגופה של חבית קא מתיז, מדקא מייתי לה על . דמיברז רוא ישיבון ווביוא בבורטיא. לשנ"6. ג. אלא ודאי בגוף חבית הוה שאוסר רב ששת ואפ"ה פרכי׳ עלי׳ מהא דרשב״ג דשרי להתיז ראשה בסייף, ואם איתא דרשב"ג לא איירי אלא במגופה מאי חי׳ הר״ן, T. [ב]פותח בית הצואר. מוס' הרח"ש. ה. דבית הצואר זה ג"כ וו. דבית הצואר זה ג"כ אינו מן החלוק עצמו אלא מחובר לו כמגופה לחבית. מי הר"ן, 1. אע"פ שאינו מגופו של חלוק. מי הר"ן, 1. שהוא הכל כלי אחד. רענ"ל, שאע"פ שבית הצואר זה אינו מגוף החלוק, מ״מ מחובר הוא לגמרי עמו. מי׳ הכ״ן. ח. לפי שאין המגופה מגופה של חבית עצמה. כוגופה של חבית עצמה. לקנ"ל, 0. כיון שאינו עשוי להכנים ולהוציא. מי׳ הר"ן. י. ובברייתא קא מפרש עד שיתחיל להתיר, דמינה קא רייקי׳ דאפי׳ שלא בשעת מלאכה הוי חיבור, מש״ה קא מייתי ברייתא ולא מייתי מתני׳. רשנ״ל. יא. והא דפריך לעיל מקרדום אשלל של כובסים, מכ"ש קא פריך, דקרדום אע"ג דצריך לי" לא הוי חיבור, כ"ש שלל של כובסים, מוס' הלח"ם. יב. איכא למידק, וליעביד נמי היכירא בשלל של נמי היכיז א בשיל של כובסין, ואפשר לומר. רמצ"ן. יג. דכלי חרס אין לו טהרה אלא שבירה. ליענ"6. [ולכך] איצטריכו למעבד בהו האי היכרא רלא ליטמו באויר. רענ״ח. . חבור לטומאה ואינו חבור רשב"א. יוו יו. 10. ומדרבנז הוא דגזרו טו. ומודבן הוא דגווו דלהוי חיבור אפי׳ שלא בשעת מלאכה לטומאה ולא להזאה, משום היכר. מוס׳ הלח״ש. ID. ואזמל של רהיטני. מוס' הרא"ש.

רדיסני. פוס, האדים. יז. פריך שפיר דאי חיבור הוא מדאורייתא לטומאה, גם להזאה יהא חיבור, ואם אינו חיבור כלל מדאורייתא, אמאי גזרו בו רבנן טומאה כלל. מוס׳ הלס״ש. י∏. [ו]ה״ק, ואפי׳ תרצה לדחות דלאו חיבור הוא ולהכי לא הוי חבור להזאה, א״כ אפי׳ לטומאה נמי לא, דהא כל היכא דאמרת חבור לטומאה אמרי׳ נמי דה״ה להזאה. ליעכ״6. 3111